

Flere anbefalinger og dokumentation af assisteret flora - 2025

Further recommendations and documentation of introduction of local flora

Af Natur360 for Aarhus Kommune som del af EU Interreg-projektet Biodiverse Cities

**Biodiverse
Cities**

**Interreg
North Sea**

**Co-funded by
the European Union**

Indhold

Englishsummary	3
Baggrund	3
Dokumentation af årets indsatser med assisteret flora	4
Vilhelmsborg Nord	6
Moesgaard Syd	9
Ajstrup/Mariendal	12
Anbefalinger til fokus for assisteret flora i 2026	13
Oplæg til proces for assisteret flora på projektarealerne i 2026	16
Bilag 1 - Indsamlet frømateriale Moesgaard og Ajstrup strand 2025	17
Bilag 2 - Indsamlet frømateriale - Hørret skov, Moesgaard Strand og Ajstrup/Mariendal 2025	19
Bilag 3 - Monitering Vilhelmsborg Nord 2025	21

Kolofon

Titel: Dokumentation af assisteret flora, 2025. Ny natur – ved Vilhelmsborg Nord, Moesgaard Syd og Ajstrup.
Recommendations for introduction of local flora

Udgivelsesår: 2025

Rekvirent: Aarhus Kommune

Udarbejdet af: Rikke Milbak.

Layout: Signe Wozniak og Johanne S. Bak.

Fotos: Natur360 medmindre andet er angivet

Forsidefotos:

Vilhelmsborg Nord, østlige areal, hvor assisteret flora blev startet i 2024. Foto taget i september 2025.

English summary

In the project "300 ha new nature" under the EU Interreg-project Biodiverse Cities, Aarhus Municipality works with nature and ecological restoration on former agricultural land. Aarhus Municipality is creating a solid foundation for the development of biodiverse landscapes by working on restoring natural processes, such as more natural hydrology, varied vegetation and a more natural grazing dynamic.

Since 2024 Natur360 has contributed with counseling and "know-how" on species introduction of local flora. This was one of several initiatives carried out in the attempts to restore the target ecosystems in the selected project areas at Vilhelmsborg Nord, Moesgaard Syd, and Ajstrup.

More experiences with species introduction have been gained through the manual harvesting of seeds and relocation of seed-containing green hay from local species-rich grasslands and meadows. Furthermore, comprehensive work has also been done by Aarhus Municipality to involve volunteers in the species introduction.

The floristic development of the areas established in 2024 was documented, and follow-up management with mowing was implemented to prevent the dominance of aggressive plant species.

A process plan has been drawn up for the coming year, which guides Aarhus Municipality in working further with species introduction in a qualified manner. The plan includes recommendations for effective follow-up management that can support the development of a varied flora.

Baggrund

Denne rapport dokumenterer årets indsatser med assisteret flora i Aarhus Kommunes projekt 300 ha ny natur, EU Interreg projektet Biodiverse Cities.

I 2025 har Natur360 bidraget med:

- Sparring med Aarhus Kommune om udpegning og klargøring af årets arealer til assisteret flora.
- Sparring på Aarhus Kommunes borger-projekt om frøindsamling til assisteret flora på projektarealerne Vilhelmsborg Nord, Moesgaard Syd og Ajstrup.
- Frøindsamling og udsåning på felter på projektarealerne Moesgaard Syd og Ajstrup.
- Drift og dokumentation af floraudvikling i felter med assisteret flora på projektarealet Vilhelmsborg Nord.
- Dokumentation af årets tiltag med assisteret flora i projektet.

Der er på baggrund af ovenstående indsamlet viden, som er benyttet som grundlag for udarbejdelse af en kvalificeret plan for proces for, hvordan Aarhus Kommune kan arbejde videre med assisteret flora i projektområderne i 2025-26.

Dette notat fungerer som en opfølgning på rapporten: *Anbefalinger til assisteret flora, 2024-2026. Ny natur – ved Vilhelmsborg, Moesgaard og Ajstrup. Recommendations for introduction of local flora.* Udarbejdet af Natur360 for Aarhus Kommune.

Dokumentation af årets indsatser med assisteret flora

Planlægningen af indsatser med assisteret flora for 2025, blev sat i gang allerede i årets første måneder med fokus på udpegning og klargøring af nye felter i projektområderne Moesgaard Syd og Ajstrup. Derudover blev der parallelt, igangsat et borgerinddragelsesforløb omkring indsamling af frø, som Natur360 også bidrog til.

Efter anbefalinger fra Natur360 blev placeringen af årets felter til assisteret flora afsat på projektarealerne Moesgaard Syd, Ajstrup og Vilhelmsborg Nord. De afsatte arealer blev indledende jordbehandlet med pløjning, og derefter flere harvninger, hen over perioden april til oktober.

Natur360 indsamlede fra juni til september 2025 ca. 7,2 kg frømateriale fra 51 karakteristiske græslandsarter fra lokaliteter ved Moesgaard Strand og Ajstrup Strand (bilag 1).

Natur360 holdt opsyn med floraudviklingen i de tre forsøgsfelter etableret i 2024 på Vilhelmsborg N, og der blev registreret flora i juni og september måned (bilag 3). I perioden fra juni til august blev der på alle arealerne foretaget to gange slåning og afgraving af agertidsler og andre højt voksende dominerende arter, for at forhindre en ensidig dominans af mulige problemarter (figur 1).

Figur 1. De etablerede felter fra 2024 blev slået 2 gange i perioden fra juni til august 2025 for at sikre at de spirende planter havde bedre vilkår for at etablere sig i tidselmarkerne.

Figur 2 ↑→: En gruppe af borgere har indsamlet frø fra lokale naturarealer hen over sommeren, og var også engagerede i udsåningerne i alle tre projektområder.

Grupper af frivillige borgere, samt Arkitektskolen Aarhus indsamlede fra juni til september i alt ca. 2 kg frømateriale fra 73 karakteristiske eng- og græslandsarter fra lokaliteter ved Hørret Skov, Moesgaard Strand og Ajstrup Strand (bilag 2).

I løbet af september og oktober måned blev der udlagt høstet grønt materiale fra Moesgaard Have og Moesgaard Strandmark i felter på projektarealet Moesgaard Syd, og foretaget udsåning af lokalt indsamlet frømateriale i felter på projektarealerne Moesgaard Syd, Ajstrup og Vilhelmsborg Nord (figur 2).

Aarhus Kommune koordinerede høstlæt og transport mellem Moesgaard Have og Moesgaard Strandmark til projektarealet Moesgaard Syd med de udførende entreprenører Dansk Naturpleje og den kommunale enhed Job I Naturen. Ligesom Aarhus Kommune koordinerede at frivillige borgere bistod med den manuelle fordeling af det høstede materiale til de jordbehandlede felter efter aflæsningerne.

Vilhelmsborg Nord 2025

 Arealer med assisteret flora

VilhN - Mårslet2 VilhN - Mårslet3 VilhN - Øst1 VilhN - Øst2
VilhN - Mårslet1

0 100 200 300 m

Kort 1. Placeringen af felter med assisteret flora på Vilhelmsborg Nord. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Vilhelmsborg Nord

På baggrund af indsatser i 2024-2025 er der foretaget tiltag med assisteret flora på i alt 6.944 m² svarende til 0,6% af det samlede projektareal (120 ha).

I juni 2025 blev der udsat Galloway og Dexter-kvæg på Vilhelmsborg Nord (figur 3). På baggrund af vores besøg i området hen over sommeren 2025 vurderes græsningstrykket til at være forholdsvis lavt, men reelt er det svært at vurdere før, dyrene har været på arealet den første vintergræsningssæson.

Det fremgår af kommunens hjemmeside, at dyrene kun går på det østlige areal i vinteren 2025/2026.

Figur 3. Det helårsgræssende kvæg på Vilhelmsborg Nord er vigtige i den opfølgende forvaltning af felterne med assisteret flora.

Figur 4. Dexterkvæget viste straks interesse for feltet efter slåningen i juni (tv). I august (th) var vegetationen tydeligt mere etableret med blomstring af flere af de udsåede arter, som her harekløver og rødtop.

VilhN – Mårslet1

Arealet af udsåningsfeltet er 961 m².

Feltet er tilsået med lokalt frømateriale, indsamlet af Natur360 i oktober 2024. Arealet blev slået og afrevet i starten af juni måned (figur 4) og i starten af august måned 2025.

Feltet var i starten af juni måned overvejende domineret af lugtløs kamille og agertidsel. Men i september måned viste arealet en mere varieret vegetation, mindre dominans af problemarter og med stor forekomst af flere af de udsåede arter, som almindelig knopurt, harekløver, lancetvejbrede og vild gulerod (figur 4). De samlede monitoringsdata kan ses i bilag 3.

VilhN – Mårslet2

Arealet af udsåningsfeltet er 620 m².

Feltet var indledende jordbehandlet 6 gange med harvning hen over sæsonen, inden tilsåning med frømateriale indsamlet af frivillige borgere fra lokale naturlokaliteter. Listen over indsamlede arter kan ses i bilag 2. De frivillige borgere forestod udsåningen sammen med Aarhus Kommune i slutningen af oktober 2025.

VilhN – Mårslet3

Arealet af udsåningsfeltet er 22 m².

Dette lille felt var ikke harvet inden udsåningen, men jorden var fortsat bar efter etablering af et vandhul. Feltet blev tilsået med frømateriale indsamlet af frivillige borgere fra lokale naturlokaliteter (figur 5). Listen over indsamlede arter kan ses i bilag 2. De frivillige borgere forestod udsåningen sammen med Aarhus Kommune i oktober 2025.

Figur 5. Udsåning af frø fra fugtigbundsflora ved bredden af et nyetableret vandhul.

Figur 6. I juni måned (tv) var feltet på vej til at blive domineret af højt voksende agertidsler. Efter 2 slåninger i juni og august var agertidslerne minimeret i højde og dominans på arealet, og de udsåede urter var rigt til stede (th).

VilhN – Øst1

Arealet af udsåningsfeltet er 1.068 m².

Feltet er udsået med lokalt frømateriale, indsamlet af Natur360 i oktober 2024. Arealet blev slået og afrevet i juni måned og i starten af august måned 2025. Fotos fra feltet se på figur 6.

I starten af juni måned var feltet overvejende domineret af agertidsel og almindelig kvik. I september måned fremstod arealet med mere varieret vegetation, mindre dominans af problemarter, og med stor forekomst af flere af de udsåede arter, som lancetvejbred og rødtop. De samlede monitoringsdata kan ses i bilag 3.

VilhN – Øst2

Arealet af udsåningsfeltet er 4.273 m².

Dette felt er i september måned 2025 udlagt med lokalt hø fra Moesgaard Strandmark. Arealet blev slået og afrevet i juni måned og i starten af august måned 2025. Fotos fra feltet se på figur 7.

Ved første monitorering i juni måned var feltet domineret af agertidsel, kløftet storkenæb og raps. I september måned var arealet helt anderledes varieret i vegetationen, mindre dominans af problemarter, og med stor forekomst af flere arter fra det udlagte hø, som lancetvejbred, fløjlsgræs, harekløver, øjentrøst og rødkløver. De samlede monitoringsdata kan ses i bilag 3.

Figur 7. I juni måned (tv) var feltet helt domineret af højt voksende agertidsler. Efter 2 slåninger i juni og august ses forskellen (th) mellem det slåede felt og de omkringliggende markflader. De udsåede arter kan ikke etablere sig i vegetation med høje konkurrencestærke arter som agertidsel. Derfor er en effektiv jordbehandling af felterne før udsåning, og en efterfølgende forvaltning, som holder de konkurrencestærke arter i skak, afgørende for succes.

Moesgaard Syd 2025

 Arealer med assisteret flora

Kort 2. Placeringen af felter med assisteret flora på Moesgaard Syd. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Moesgaard Syd

I 2025 er der gjort tiltag med assisteret flora på 13.207 m² svarende til 2,3 % af det samlede projektareal (58 ha).

Fra foråret 2025 er der græssende kvæg (Skotsk Højlandskvæg og Galloway) på den vestlige del af Moesgaard Syd, hvor tiltagene med assisteret flora foregår. På baggrund af vores besøg i området hen over sommeren 2025 vurderes græsningstrykket til at være fornuftigt, men reelt er det svært at vurdere før efter den første vintergræsningssæson.

Figur 8. Ved feltet MoesS - F6 er der etableret et grævlingegravkompleks, som bidrager til dynamik af den tidligere dyrkede landbrugsflade. Effekten af dyrenes græsning ses på vegetationen omkring.

Figur 9. Arealet blev tilsået med lokalt frømaterialer fra Moesgaard Strandmark og Ajstrup Strand i et samarbejde mellem Natur360 (tv) og Arkitektskolen Aarhus (th).

MoesS – F1

Arealet af udsåningsfeltet er 2.831 m².

Feltet er tilsået med lokalt frømateriale indsamlet i oktober måned 2025 (figur 9). Den vestlige del blev tilsået af Natur360, og den sydøstlige del tilsået af Arkitektskolen Aarhus. Listen over indsamlede arter af hhv. Natur360 og Arkitektskolen Aarhus kan ses i bilag 2 og 3.

MoesS – F2

Arealet af udsåningsfeltet er 287 m².

Dette felt er i september måned 2025 (figur 10) udlagt med lokalt hø fra Moesgaard Have i et samarbejde mellem Ophold i naturen, frivillige fra Det kreative værksted og Aarhus Kommune.

Figur 10. Der er udlagt hø fra kærret ved Moesgaard Have omkring et nygravet vandhul.

MoesS – F3

Arealet af udsåningsfeltet er 2.501 m².

I feltet er der udlagt hø i september 2024 (figur 11) i et samarbejde mellem Ophold i naturen, frivillige fra Det kreative værksted og Aarhus Kommune. Den sydvestlige del er udlagt med hø fra Moesgaard have, og den nordlige del udlagt med hø fra Moesgaard Strandmark.

Figur 11. Feltet er dækket af hø fra kærret ved Moesgaard Have og overdrejet ved Moesgaard Strandmark.

Figur 12. Det jordbehandlede felt klargjort til udsåning. I forgrunden ses kvægets græsningspåvirkning på det omkringliggende areal tydeligt.

MoesS – F4

Arealet af udsåningsfeltet er 2.647 m².

Feltet er udsået med lokalt indsamlet frømateriale af Natur360 i oktober 2025 (figur 12). Listen over indsamlede arter kan ses i bilag 3.

Figur 13. Feltet er dækket af hø fra kæret ved Moesgaard Have.

MoesS – F5

Arealet af udsåningsfeltet er 2.222 m².

Dette felt er i september måned 2025 udlagt med lokalt hø fra Moesgaard Have (figur 13) i et samarbejde mellem Ophold i naturen, frivillige fra Det kreative værksted og Aarhus Kommune.

Figur 14. Feltet er dækket af hø fra overdrevet ved Moesgaard Strandmark.

MoesS – F6

Arealet af udsåningsfeltet er 2.719 m².

Feltet er i september måned 2025 udlagt med lokalt hø fra Moesgaard Strandmark (figur 14) i et samarbejde mellem Ophold i naturen, frivillige fra Det kreative værksted og Aarhus Kommune.

Ajstrup Mariendal 2025

 Arealer med assisteret flora

Kort 3. Placeringen af felter med assisteret flora på Ajstrup/Mariendal. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Ajstrup/Mariendal

I 2025 er der gjort tiltag med assisteret flora på i alt 1.881 m² af det samlede projektareal (24 ha), svarende til 0,8 %.

Der er græssende kvæg (Galloway), hvor tiltagene med assisteret flora foregår. På baggrund af vores besøg i området i sensommeren 2025 vurderes græsningsstrykket at være alt for lavt. Men optimalt skal græsningsstrykket vurderes i foråret efter første vintergræsningsæson.

AjsMa – F1

Arealet af udsåningsfeltet er 756 m².

Dette felt er tilstået med frømaterialer indsamlet af frivillige borgere fra lokale naturlokaliteter. Listen over indsamlede arter kan ses i bilag 2. De frivillige borgere forestod udsåningen sammen med Aarhus Kommune i oktober 2025.

AjsMa–F2

Arealet af feltet er 1.125 m².

Feltet er udsået med lokalt frømateriale indsamlet af Natur360 i oktober 2025 (figur 15). Listen over indsamlede arter kan ses i bilag 3.

Figur 15. Arealet blev tilsået med lokalt frømaterialer fra Moesgaard Strandmark og Ajstrup Strand.

Figur 16. Vintergræssende heste giver en lav vegetation i forårsmånederne, og det har stor betydning for biodiversiteten.

Anbefalinger til fokus for assisteret flora i 2026

Alle projektarealerne er karakteriseret ved at være tid-Efter tiltagene med assisteret flora er udført, er det vigtigere intensivt dyrkede landbrugsarealer. Vegetationentigt med fokus på den opfølgende forvaltning. Her har på arealerne er præget af enårige og flerårige plante-helårgræsning med et naturligt græsningstryk vist sig arter knyttet til dyrkningsflader, som agertidsel, lugtløseffektiv i andre danske naturgenopretningsprojekter. kamille, hvidkløver, fandens mælkebøtte, kruset skræppe, ager-padderok, alm. rajgræs og alm. kvik.

For at skabe de bedste forudsætninger for udviklingen af rigere plantesamfund på projektarealerne er det indledningsvist nødvendigt at arbejde med:

- Eliminering eller minimering af tilstedeværelsen af de dominerende kulturarter fra arealernes frøpulje ved "nulstilling". Det kan være gentagne gange harvning hen over sæsonen, som Aarhus Kommune har praktiseret på felterne i 2025. Investeringen i jordbearbejdning og en effektiv nulstilling af arealerne er vigtig for projekternes succes med assisteret flora.
- En høj kvalitet i introduktionen af den assisterede flora til de nulstillede arealer ved udsåning af artsrigt frømateriale indsamlet fra lokale naturlokaliteter eller ved transplantation af artsrigt hø fra egnede naturarealer, sådan som Aarhus Kommune har praktiseret det i både 2024 og 20025.

Aarhus Kommune har på alle tre projektarealer fået etableret hegn og indgået aftaler om græsning, herunder helårgræsning med kvæg, ligesom der arbejdes hen imod samgræsning med heste. Med justeringer mod et passende græsningstryk og mere samgræsning vil der være skabt de bedst mulige forudsætninger for, at den assisterede flora vil udvikle sig positivt i de nye landskaber.

Helårgræsning giver en mere vedvarende påvirkning af vegetationen og jordbundsstrukturen. Særligt effekten af vintergræsningen er afgørende for at holde de mere konkurrencedygtige og højt voksende arter tilbage, og fremme forudsætningerne for, at de mere nøjsomme og lavt voksende plantearter kan klare sig i konkurrencen. De helårgræssende dyr medvirker til etablering af gode spirebede gennem dyrenes tråd, og bidrager også til spredning af plantearterne¹.

1 Nygaard, B., Oddershede, A. og Høye, T.T. 2018. Erstatningsnatur - erfaringer og muligheder. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 186 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 266. <http://dce2.au.dk/pub/SR266.pdf>

Konkrete anbefalinger til fokus for op-Andelen af arealer med assisteret flora følgende forvaltning

bør fortsat forøges

På Vilhelmsborg Nord bør der være fokus på at tilpasse Projektarealerne er meget store og med indsætterne græsningstrykket efter vegetationen. I 2026 forventes omkring assisteret flora i 2024-25 er der opnået værdi at være behov for to gange slåning af felterne med difulde erfaringer med metoderne og ikke mindst med assisteret flora for at sikre, at agertidsler og andre gode samarbejder mellem mange forskellige aktører. aggressive arter ikke kommer til at dominere i felterne.

Slåningen skal placeres omkring 1. juni og 1. august, og det afslåede materiale samles udenfor felterne.

Det anbefales, at floraudviklingen i felterne følges nøje for at kunne opsamle erfaringer med etableringssucces, og med henblik på at foretage eventuelle justeringer i

På Moesgaard Syd skal der være et fokus på vegetationsdriften, eller ændringer ved etableringen af flere felter.

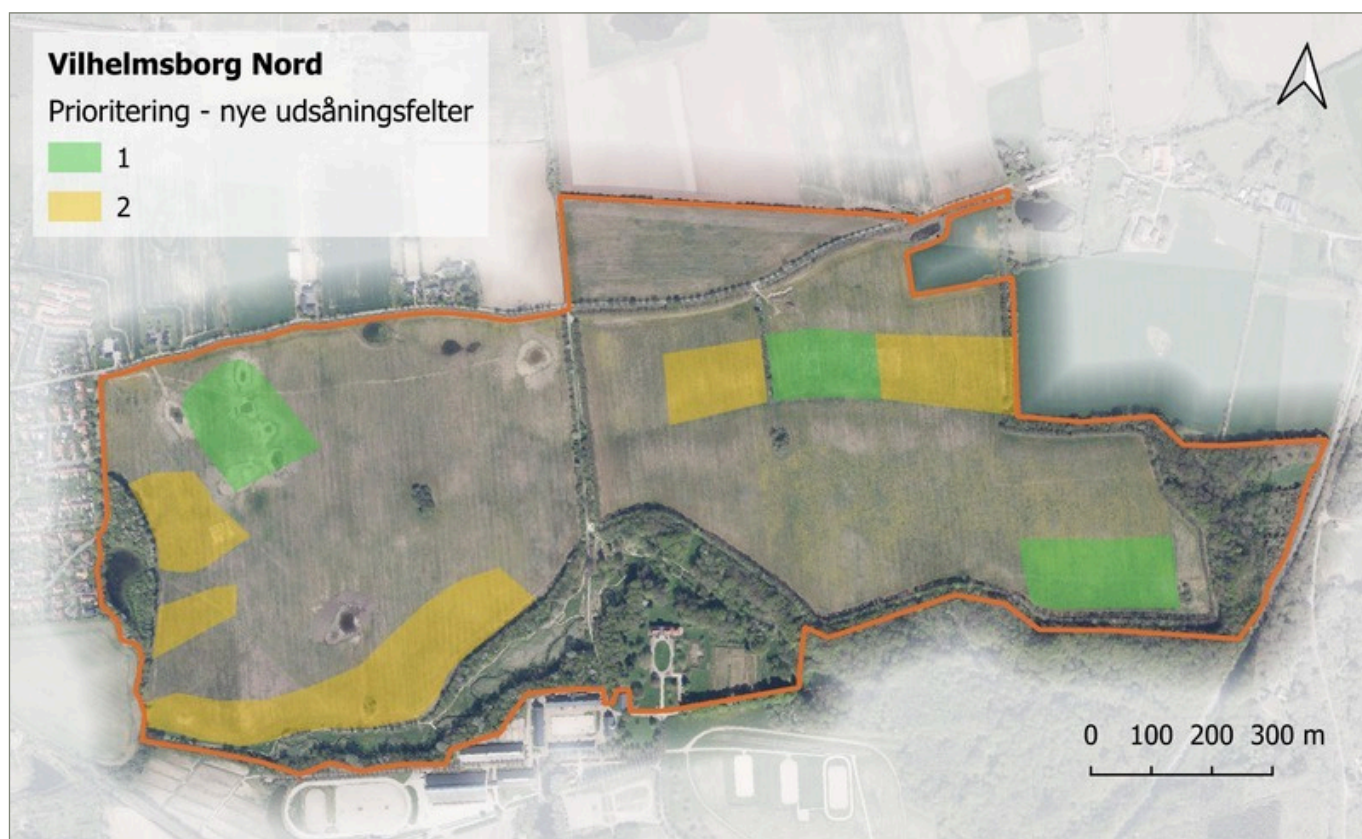
tionsudviklingen i felterne med assisteret flora. Der kan

blive behov for en enkelt slåning, hvis der er tegn på felterne med assisteret flora fylder fortsat kun få dominans af problematiske arter som agertidsel i midtenprocent af de samlede projektarealer, og det anbefales, af maj. Slåningstidspunktet bør være omkring 1. juni, og at der arbejdes aktivt videre med assisteret flora de det afslåede materiale samles udenfor felterne.

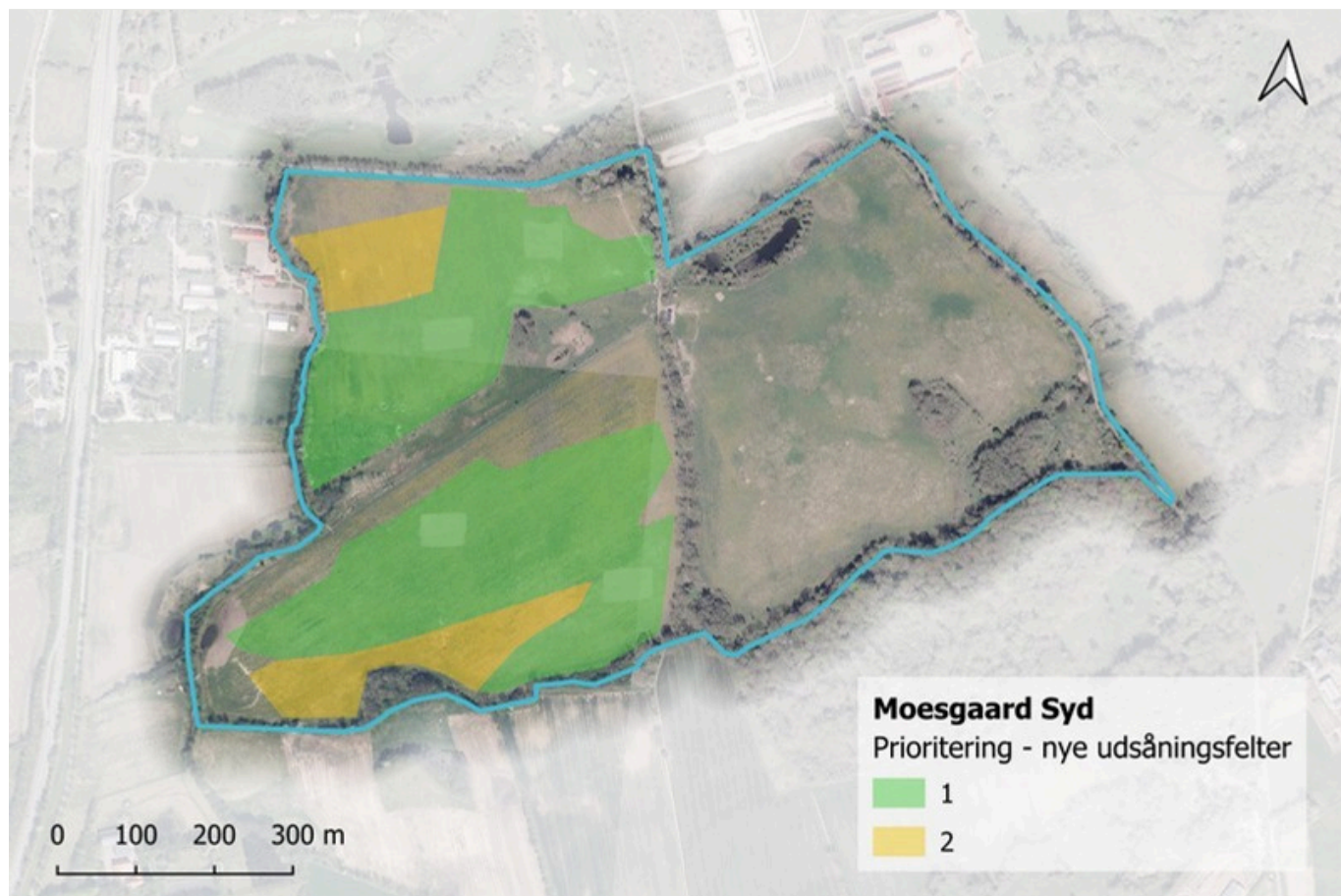
næste 5-10 år for at fremme udviklingen af rige plantesamfund. På den måde vil det være realistisk at høste tilstrækkelig mængde og kvalitet af frø, hø og eventuelt også tørv fra egnede donorarealer og løbende skubbe til balancen mellem de konkurrencesterke kulturarter og mere nøjsomme naturarter.

På Ajstrup/Mariendal bør der være særligt fokus på at tilpasse græsningstrykket efter vegetationen (figur 17 side 16). I 2026 forventes der at være behov for to gange slåning af felterne med assisteret flora for at sikre, at agertidsler og andre aggressive arter ikke kommer til at dominere i felterne. Slåningerne skal placeres omkring 1. juni og 1. august, og det afslåede materiale samles udenfor felterne.

Der er tidligere udpeget særlige gunstige områder i de tre projektområder til etablering af græslandsflora, se kort 4, 5 og 6. For udvikling af flora på fugtige arealer, anbefales det, at tiltag for assisteret flora placeres i de områder, hvor der er arbejdet med tiltag for mere naturlig hydrologi.

Kort 4. Prioriterede arealer til assisteret græslandsflora for Vilhelmsborg Nord. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Kort 5. Prioriterede arealer til assisteret græslandsflora for Moesgaard Syd. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Kort 6. Prioriterede arealer til assisteret græslandsflora for Ajstrup. Vist på ortofoto (forår - nyeste tilgængelige).

Figur 17. Projektarealet Ajstrup/Mariendal har høj tæt vegetation af konkurrencesterke arter, som agertidsel, gråbynke og kruset skræppe. Kun på de fugtige arealer ses påvirkning fra græssende dyr.

Oplæg til proces for assisteret flora på projektarealerne i 2026

På baggrund af årets erfaringer på projektarealerne har Natur360 udarbejdet nedenstående oplæg til Aarhus Kommunes proces for assisteret flora i 2026.

Vilhelmsborg Nord, Moesgaard Syd og Ajstrup/Mariendal

- 1. Februar-marts 2026:** Afklare placering og afsætning af nye felter til assisteret flora.
 - a. Felter á ca. 1.000 m² til udsåning af lokalt indsamlet frømateriale.
 - b. Felter á ca. 2.000 m² til udlæg af hø fra lokale naturområder.
- 2. April 2026:** Sikre aftale med entreprenør om nulstilling af nye felter til assisteret flora.
- 3. Maj-september 2026:** Indledende pløjning af nye felter i starten af maj, og herefter gentagne harvninger hver 2-4. uge afhængigt af nedbørs- og temperaturforhold. Felterne skal holdes som falsk såbed/sortharves indtil udsåning.
- 4. Maj-august 2026:** Dokumentation af floraudvikling og lugning eller slåning af de i 2024 og 2025 etablerede felter.
- 5. Juni - september 2026:** Løbende indsamling af frø fra lokale naturområder.
- 6. Oktober 2026:** Udsåning af indsamlet frømateriale og udlæg af hø fra lokale naturarealer.

I 2027 kan der evt. suppleres med flere felter til assisteret flora og i så fald gentages pkt. 1-6.

Bilag 1 - Indsamlet frømateriale Moesgaard og Ajstrup strand 2025

Indsamlet af Natur360 for Aarhus Kommune

Art		Mængde indsamlet: 3: meget 2: noget 1: lidt
Almindelig	Almindelig	3
Almindelig syre	Almindelig	3
		3
kløver	Prikbladet	3
perikon	Vellugtende	3
gulaks	Øjentrøst sp	3
Almindelig	agermåne	3
Almindelig	kællingetand	2
Almindelig	Almindelig	2
Almindelig	torskøjle	2
Blåmunke	Bugtet kløver	2
		2
Dysk-syre	Engelskræs	2
Eng-gedeskæg	Gul	2
snerre	Håret hvide	2
Markbynke	Markfrytle	2
Markkrageklo	Rødkløver	2
		2
Rødknæ	Sandstet	2
høgeurt	Stor knopurt	2
Strandfladbælg		2
Sød	astragel Vild	2
gulerod	Vild løg Bidende	2
stenurt	Blå bær	2
Havre	Bølgefløjsgæs	2
Græsbladet	fladstjerne	2
Gul fladbælg		2
		2
		2
		2
		2
		1
		1
		1
		1
		1
		1
		1
		1
		1

Art	Mængde indsamlet:
	3: meget 2: noget 1: lidt
Gul kløver	1
Hvid snerre	1
Kornet stenbræk	1
Liden klokke	1
Læge-ærenpris	1
Marktusindgylden	1
Rød svingel	1
Skovstar	1
Stor fladstjerne	1
Sølvpotentil	1

Bilag 2 - Indsamlet frømateriale - Hørret skov, Moesgaard Strand og Ajstrup/Mariendal 2025

Indsamlet af Frivillige for Aarhus Kommune

Dato for udsåning	25. okt.	29. okt.	29. okt.	7. sept.
Indsamler	Arkitektskolen Aarhus	Borgergruppe	Borgergruppe	Borgergruppe
	(1300 g)	Hørret Skov (70 g)	Strandmarken (580 g)	Mariendal (240 g)
Almindelig agermåne	x		x	x
Almindelig brunelle	x			
Almindelig fredløs	x	x		
Almindelig gyldenris	x		x	
Almindelig kamgræs			x	
Almindelig katost			x	
Almindelig knopurt	x		x	
Almindelig kongepen			x	
Almindelig kællingetand	x	x	x	
Almindelig mjøddurt	x			x
Almindelig pimpinelle	x			
Almindelig røllike	x		x	x
Almindelig syre	x		x	x
Almindelig torske- mund	x		x	x
Angelik	x		x	x
Bidende ranunkel			x	
Blæresmælde			x	
Blågrå siv		x		
Blåhat				
Blåmunke	x		x	x
Dagpragtstjerne				x
Dunet dueurt	x			x
Dunet steffensurt			x	
Dysk-syre			x	x
Engelskgræs	x			
Eng-gedeskæg				x
Engnellikerod			x	
Glanskapslet siv			x	
Græsbladet fladstjerne		x		
Gul fladbælg	x		x	
Gul kløver		x	x	
Gul snerre			x	x
Gærdevikke	x			
Hare-kløver	x			
Humlesneglebælg	x		x	x
Hvid snerre			x	
	x		x	

Dato for udsåning	25. okt.	29. okt.	29. okt.	7. sept.
Indsamler	Arkitektskolen Aarhus	Borgergruppe	Borgergruppe	Borgergruppe
	(1300 g)	Hørret Skov (70 g)	Strandmarken (580 g)	Mariendal (240 g)
Høstborst			x	x
Håret høgeurt	x		x	x
Kantet perikon		x		
Kattehale			x	x
Knoldet brunrod			x	
Knoldrottehale	x			
Kratfladbælg	x		x	
Kuglemuseurt				x
Kærgaltetand			x	x
Kærsvinemælk				x
Kærtidsel		x		
Lancet-vejbred	x		x	x
Liden klokke			x	x
Markfrytle			x	
Markkrageklo			x	
Marktusindgylden			x	
Musevikke			x	
Prikbladet perikon	x		x	x
Rejnfan	x		x	x
Rundbælg				x
Rødknæ			x	
Sandløg	x		x	x
Skovkogleaks	x		x	
Skovløg		x		
Smalbladet høgeurt			x	x
Smalbladet Vikke			x	
Stor fladstjerne			x	
Stor knopurt			x	
Strandfladbælg	x		x	
Sød astragel			x	x
Toradet star	x			x
Vandmynte				x
Vandpileurt		x		x
Vellugtende gulaks			x	
Vild gulerod	x		x	x
Vild løg	x		x	
Øjentrøst sp	x		x	
	x		x	

Bilag 3 - Monitoring Vilhelmsborg Nord 2025

Indsamlet af Natur360 for Aarhus Kommune

D.A.F.O.R. - Skala - (Dækningsgrad)

***Udsået art 2024**

1 (1-5%) 2
(6-15%) 3
(16-30%)
4 (31-
50%) 5
(>50%)

	VilhN – Mårslet1 1/6-2025	VilhN – Mårslet1 8/9-2025	VilhN – Øst1 1/6-2025	VilhN – Øst1 8/9-2025	VilhN – Øst2 3/6-2025	VilhN – Øst2 6/9-2025
Agergåseurt						1
Agerpadderok	1	1			1	1
Agerstedmoderblomst	1	1	1		1	1
Agersvinemælk		1	1	1	1	1
Agertidse	5	3	4	3	4	3
Almindelig agermåne*						
Almindelig brandbæger		1	1	1	1	1
Almindelig brunelle*						
Almindelig eg	1	1				
Almindelig gylde		1				
Almindelig hvene						1
Almindelig hønsetarm	1	1	1	1	1	1
Almindelig knopurt*		1 (mange!)		1		
Almindelig kongepen		1	1	1	1	1
Almindelig kvik	1	1	3	2		
Almindelig kællingetan*				1		1
Almindelig pimpinelle*						
Almindelig rajgræs						
Almindelig rapgræs					1	2
Almindelig røllike*	1		1		1	
Almindelig sankt-hansurt*		1				
Almindelig syre*			1			
Almindelig torskemund*		1				
Bidende stenurt*						
Blæresmælde*						
Blød hejre						
Blød storkenæb					1	
Blåhat*		1		3		1
Blåmunke*						
Bugtet kløver*						
Burresnerre						
Butbladet skræppe	1		1		1	
Canadisk bakkestjerne			1	1	1	
Canadisk gylde						1

1

	VilhN – Mårslet1 1/6-2025	VilhN – Mårslet1 8/9-2025	VilhN – Øst1 1/6-2025	VilhN – Øst1 8/9-2025	VilhN – Øst2 3/6-2025	VilhN – Øst2 6/9-2025
Draphavre					1	
Dværgløvefod sp		1	1	1	1	
Dysk-syre*						
Engbrandbæger	1	1		1	1	
Engelskræs*						
Enggedeskæg	1				1	
Engrottehale						1
Enårig rapgræs		1				
Fandens mælkebøtte	1	4	1	2	1	2
Febernellikerod		1	1			1
Fin kløver			1	1		1
Fløjlgræs					1	2
Gederams	1				1	
Glat vejbred		1		1	1	1
Glat ærenpris	1				1	
Gold hejre					1	
Græsbladet fladstjerne*						
Grøn Høgeskæg		1		1		1
Gråbynke			1			
Gul fladbælg*						
Gul kløver*			1	1	1	
Gul snerre*						
Hare-kløver*		1 (mange!)	1	2	1	1 (mange!)
Haremad	1	1	1	1	1	1
Havre			1	1	1	1
Horsetidse			1	1	1	1
Humlesneglebælg	1	1	1	1	1	1
Hvid kløver		1				
Hvid snerre*		1	1	1	1	2
Hvidmelet gåsefod				1		
Hyrdetaske	1	1		1		
Håret høgeurt*	1	1			1	1
Kamgræs*						
Kløftet storkenæb						
Kornvalmue	1	1	1		2	1
Kruset skræppe	1		1		1	
Kugle-museurt*			1		1	
Lancet-vejbred*			1	1	1	
Lav ranunkel		1 (mange!)		1 (mange!)	1	3
Liden klokke*		1				
Lugtløs kamille		1				
Lådden dueurt	2	3	1	1	1	2
			1		1	1

	VilhN – Mårslet1	VilhN – Mårslet1	VilhN – Øst1	VilhN – Øst1	VilhN – Øst2	VilhN – Øst2
	1/6-2025	8/9-2025	1/6-2025	8/9-2025	3/6-2025	6/9-2025
Mark-bynke* Mark-						
forglemmigej	1	1	1			
Markfrytle* Mark-						
krageklo*						
Marktusindgylde*						
Mark-ærenpris	1	1				
Muse-vikke*						
Olieræddike						1
Prikbladet perikon*						
Rank dueurt Raps	1	1	1		1	
Rose sp Rug Rød	1		1	1	2	1
arve Rød svingel Rød						1
tvetand Rødkløver*	1					
Rødknæ* Rødtop*				1		
Skivekamille						1
Skovsalat Smalbladet						1
høgeurt*			1		1	1
Snerlepileurt		1		1		2
Spidskapslet star*		1				
Stor knopurt*		1 (mange!)		1 (mange!)		1
Strandfladbælg*					1	
Stribet kløver				1		1
Sølvpotentil*						
Taddervikke Tofrøet		1		1		1
vikke Tornet salat						
Trådærenpris						
Vedbendærenpris						
Vejpileurt						1 (mange!)
Vellugtende gulaks*						
Vild guleros* Vild			1		1	
løg* Øjentrøst sp*		1			1	1
						1
		1				
	1	1				
	1	1		1		1
		1 (mange!)		1	1	1
					1	1 (mange!)

